JOURNAL DU DEPARTEMENT
DE LA FRISE.

DAGBLAD VAN HET DEPARTEMENT
VRIESLAND.

VENDREDI, le 18 *Septembre* 1812. (No. 261.) *VRYDAG, den* 18 *September* 1812.

INTERIEUR.

Le baron de l'empire, chevalier de la légion-d'honneur, préfet du département de la Frise, prévient tous ceux de ses administrés, qui y sont concernés:

Que Sa Majesté a ordonné dans le département de la Frise l'appel des jeunes gens de la classe de 1811: c'est-à-dire des jeunes gens nés depuis le 1 janvier jusqu'au 31 décembre 1791 inclusivement.

Qu'en conséquence tous les jeunes gens nés dans cette année ou bien au cas qu'ils seraient absens, leurs parens, tuteurs ou curateurs pour eux, devront se présenter incessamment devant le maire de la ville ou la commune de leur domicile légal, qui est pour tout conscrit célibataire, le domicile de son père, à défaut du père, le domicile de sa mère, à défaut de la mère, le domicile du tuteur ou curateur, et pour tout conscrit, marié, ou orphelin sans tuteur ou curateur, le lieu de sa résidence habituelle.

Que tout jeune homme, qui ou pour lequel on ne se présentera pas par négligence, dans le terme à prescrire par le maire, sera déclaré premier à marcher, et que par conséquent, afin d'éviter les suites funestes qui en résulteraient, un chacun d'eux est averti très-sérieusement, de remplir ses obligations à cet égard.

Que quoique tous les jeunes gens, nés en 1791, devront être portés sur les listes communales, et prendre part au tirage, et dès lors sont obligés de se présenter de la manière susmentionnée devant le maire de la commune à laquelle ils appartiennent, néanmoins quelques uns d'entreux d'après la loi, ou un décret spécial, sont exempts de concourir à former le contingent, parmi lesquels entr'autres se trouvent:

1. Les jeunes gens qui ont reçu les ordres qui attachent irrévocablement au service des cultes;

2. Les jeunes gens qui sont autorisés à continuer leurs études ecclésiastiques;

3. Les jeunes gens qui font partie de l'inscription

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De rijks-baron, ridder van het legioen van eer, prefekt van het departement Vriesland, brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden:

Dat Zijne Majesteit heeft geordonneerd de oproeping der jongelieden van de klasse van 1811, dat is te zeggen, van zoodanige jongelieden, welke geboren zijn op en sedert den 1 januarij, tot en met den laatsten december 1791.

Dat, dien ten gevolge, alle jongelieden, in dat jaar geboren, of indien dezelve afwezig mogten zijn, derzelver ouders, voogden of curatoren, voor hen zich dadelijk moeten aangeven aan den maire van de stad of de gemeente, waaronder dezelve hun domicilie in regten hebben, dat is, voor ieder ongetrouwden opgeschrevenen, de woonplaats van zijnen vader; bij ontstentenis van zijnen vader, de woonplaats zijner moeder; bij ontstentenis zijner moeder, de woonplaats van zijnen voogd of curator, en voor elken getrouwden opgeschrevenen of wees, zonder voogd of curator, de plaats zijner woning.

Dat elk jongman, die zich, door verzuim, binnen den door den maire voor te schrijven termijn, niet aangeeft, of voor wien de aangifte niet geschiedt, zal worden verklaard de eerste om te marcheren. Wordende uit dien hoofde elk en een iegelijk ten nadrukkelijksten gewaarschuwd, aan deze zijne verpligting te voldoen, ter voorkoming der nadeelige gevolgen, welke uit het niet aangeven voor denzelven voortvloeijen zouden.

Dat, ofschoon alle jongelieden, in het jaar 1791 geboren, op de gemeente lijsten gebragt moeten worden, en in de loting deel nemen, en zich derhalve ook, ingevoege voorschreven, bij den maire van de gemeente, waartoe dezelve behooren, moeten aangeven, echter sommige derzelven, uit krachte der wet, of van een bijzonder decreet van Zijne Majesteit, zijn vrijgesteld van het contingent mede uit te maken, waartoe onder anderen behooren:

1. Jongelieden, welke reeds in de geestelijke orden zijn opgenomen;

2. Jongelieden, welke zijn geautoriseerd tot het voortzetten hunner geestelijke studien;

3. Jongelieden, mede uitmakende de maritime inscrip-

maritime pour autant qu'ils appartiennent, au moment fixé pour le tirage, soit par l'effet des levées maritimes, soit par un enrôlement volontaire, à l'un des équipages de haut-bord ou de flotille, ou à l'un des bataillons d'ouvriers militaires;

4. Les jeunes gens entrés légalement au service des armées de terre ou de mer, avant le jour ou leur numéro a été [appelé];

5. Les jeunes gens qui ont obtenu de Sa Majesté la permission de servir dans les troupes étrangères.

6. Les jeunes gens qui sont mariés avant la publication du décret du 3 février 1811, par lequel il a été fait un appel d'une partie des conscrits de la classe de 1808, soit que leurs femmes soient encore en vie, soit qu'ils soient veufs ou divorcés pourvu que dans ces deux derniers cas, ils ayent un ou plusieurs enfans en vie.

Que tous ceux qui, pour une des raisons susmentionnées, voudraient réclamer l'exemption, seront tenus d'en faire mention au moment où ils se présenteront devant le maire, afin qu'il en soit pris note, et qu'en outre ils seront obligés de se pourvoir d'un certificat en due forme, constatant, qu'ils se trouvent dans un des cas précités; lequel certificat, pour autant que les jeunes gens se trouveront dans le sixième cas, ne sera point admis, à moins qu'il ne soit délivré par le maire de la commune, à qui devront être exhibées les extraits du registre de mariage.

Que la loi accorde encore à quelques conscrits, d'être placés à la fin du dépôt, c'est à dire parmi les derniers numéros, sans avoir égard au numéro qui leur est échu, savoir:

1. A tous ceux dont le frère appelé comme conscrit ou parti comme enrôlé volontaire, est présent dans un des corps de l'armée de ligne, ou est mort en activité de service, ou bien est réformé pour blessures reçues ou infirmités contractées au service;

2. Au fils unique d'une femme actuellement veuve;

3. Au fils ainé d'une femme actuellement veuve;

4. Au conscrit qui aura un ou plusieurs frères ou soeurs moins âgés que lui, et comme lui, orphelins de père et mère;

5. Au conscrits dont le père aura soixante-onze ans révolus avant le jour fixé pour le départ, et en cas de décès du père, dont le grand-père, ou la grand-mère veuve aura atteint le même âge au jour indiqué.

Que cependant pour obtenir la faveur du dépôt, dans les trois cas prévus par les numéros 3, 4 et 5, les conscrits devront justifier qu'ils pourvoient par leur travail à la subsistance de leur mère, ou de leurs frères et soeurs, ou de leur père, grand-père, ou grand-mère, et qu'ils leur sont absolument nécessaires.

Que chacun de ceux qui se trouvent dans un de ces cinq cas, sera tenu à le vérifier par un certificat, et que pour l'obtenir, il devra s'adresser au maire.

Qu'enfin il y a lieu de réforme pour les jeunes gens qui n'ont pas la taille d'un mètre 488 millimètres (4 pieds 8 pouces 10 lignes), et pour ceux qui ont des infirmités, que le conseil de recrutement, qui seul pro-

tie, voor zoo ver als zij op het oogenblik van de trekking behooren, het zij uithoofde der zeeligtingen, het zij door vrijwillige dienstneming, tot een' der equipages van schepen van linie, of tot een der bataillons van militaire werklieden;

4. Jongelieden, welke zich wettiglijk bij de land- of zeemagt hebben geëngageerd, vóór den dag, dat hun nommer is opgeroepen;

5. Jongelieden, welke van Zijne Majesteit verlof hebben bekomen, om onder vreemde troepen dienst te nemen;

6. Jongelieden, welke getrouwd zijn vóór de publicatie van het keizerlijk decreet van den 3 februarij 1811, houdende oproeping van een gedeelte der klasse van 1808, het zij hunne vrouwen nog leven, het zij zijlieden weduwenaars of van hunne vrouwen gescheiden zijn, mits er in de beide laatste gevallen een kind of kinderen uit dit huwelijk in leven zijn.

Dat een ieder, die op grond van één der zes opgenoemde redenen zoude begeeren, vrijgesteld te worden van den dienst, zulks, bij aangifte van zijn persoon, tevens aan den maire moet opgeven, ten einde daarvan aanteekening zoude kunnen geschieden, en dat dezelve tevens verpligt is, zich van een behoorlijk bewijs te voorzien, waaruit volledig geblijkt, dat hij zich in een der zes opgenoemde gevallen bevindt; zullende, met betrekking tot de jonge lieden, zich in het 6de geval bevindende, geene bewijzen voor volledig worden gehouden, dan alleen certificaten, door den maire afgegeven, aan wien zullen moeten worden vertoond, behoorlijke extracten uit de trouw-registers.

Dat wijders de wet aan sommige opgeschrevenen vergunt, om, onverschillig welk nommer dezelve hebben getrokken, achter aan het depôt, dat is, onder de laatste nommers, geplaatst te worden, en wel aan:

1. Den zoodanigen, die een broeder heeft, welke als conscrit of als vrijwillig dienstgenomen hebbende, werkelijk bij een korps van linie is geplaatst, of in activen dienst is gestorven, of die, wegens in den dienst bekomene wonden of ligchaams ongesteldheden, ongeschikt is verklaard tot den dienst.

2. Den eenigen zoon eener vrouw, welke thans weduwe is;

3. Den oudsten zoon eener vrouw, welke thans weduwe is;

4. Den opgeschrevenen, die een of meer jongere broeders of zusters heeft, welke, even als hij, wezen zijn van vader en moeder;

5. Den zoon van een' vader, die, vóór den dag tot het vertrek van den opgeschrevenen bepaald, een-en-zeventig jaren vervuld heeft, of, bij overlijden van den vader, den klein-zoon van een' grijsaard of van eene oude vrouwe, weduwe zijnde, die den gemelden ouderdom op den voornoemden dag heeft bereikt.

Dat echter, om, op grond der drie gevallen, onder 3, 4 en 5 voorkomende, aan het einde van het depôt te kunnen geplaatst worden, de opgeschrevenen moeten bewijzen, dat zij door hun werk voorzien in het onderhoud van hunne moeder, of van hunne broeders en zusters, of van hunnen vader, grootvader of grootmoeder, en dat zij voor hen volstrekt onmisbaar zijn.

Dat een iegelijk, die in een der vijf onmiddelijk voorgaande gevallen verkeert, zich, ten bewijze daarvan, zal moeten voorzien van een certificaat, ter bekoming van hetwelk men zich bij den maire zijner plaats zal moeten moeten vervoegen.

Dat, eindelijk, gebrek aan behoorlijke lengte, dat is, eene lengte van minder dan 1 meter 488 milimeters (4 voet 8 duim 10 streek), of ook ligchaams gebreken, welke door den raad van recrutering, die alleen omtrent

nonce sur les infirmités, ainsi que sur tous les autres cas ci-dessus mentionnés, jugera offrir un motif de réforme.

Il sera donné ultérieurement avis aux conscrits, de l'époque à laquelle, dans les divers cantons, le tirage aura lieu.

Leeuwarde, le 9 septembre 1812.

Le préfet de la Frise,
J. G. VERSTOLK.

PARIS, *le 11 Septembre.*

XVme BULLETIN DE LA GRANDE-ARMÉE.

SLAWKOVO, le 27 août 1812.

Le général-de-division *Zayonczeck*, commandant une division polonaise au combat de Smolensk, a été blessé. La conduite du corps polonais à Smolensk, a étonné les Russes, accoutumés à les mépriser; ils ont été frappés de leur constance et de la supériorité qu'ils ont déployée sur eux dans cette circonstance.

Au combat de Smolensk, et à celui de Valontina, l'ennemi a perdu 20 généraux, tués, blessés ou prisonniers; et une très-grande quantité d'officiers. Le nombre des hommes tués, pris ou blessés dans ces différentes affaires, peut se monter à 25 ou 30,000 hommes.

Le lendemain du combat de Valontina, S. M. a distribué aux 12e et 21e régimens d'infanterie de ligne, et 7e régiment d'infanterie légère, un certain nombre de décorations de la légion-d'honneur, pour des capitaines, pour des lieutenans et sous-lieutenans, et pour des sous-officiers et soldats. Les choix ont été faits sur le champ, au cercle devant l'Empereur, et confirmés avec acclamation par les troupes.

(*Suivent les noms de ceux qui ont obtenu cette honorable distinction, au nombre de 87.*)

L'armée ennemie, en s'en allant, brûle les ponts, dévaste les routes, pour retarder autant qu'elle peut la marche de l'armée française. Le 21, celle avait repassé le Borysthène à Slob-Pniwa, toujours suivie vivement par notre avant-garde.

Les établissemens de commerce de Smolensk étaient tout entiers sur le Borysthène, dans un beau faubourg, les Russes ont mis le feu à ce faubourg, pour obtenir le simple résultat de retarder notre marche d'une heure. On n'a jamais fait la guerre avec tant d'inhumanité. Les Russes traitent leur pays comme ils traiteraient un pays ennemi. Le pays est beau et abondamment fourni de tout. Les routes sont superbes.

Le maréchal duc de Tarente continue à détruire la place de Dunabourg; des bois de construction, des palissades, des débris de blockhauzen, qui étaient immenses, ont servi à faire des feux de joie en l'honneur du 15 août.

Le prince *de Schwarzenberg* mande d'Ossiati, le 17, que son avant-garde a poursuivi l'ennemi sur la route de Divin, qu'il lui a fait quelques centaines de prisonniers et l'a obligé à brûler ses bagages. Cependant le général *Bianchi*, commandant l'avant-garde, est parvenu à saisir 800 charriots de bagages que l'ennemi n'a pu ni emmener, ni brûler. L'armée russe de *Tormassow* a perdu presque tous ses bagages.

ligchaams gebreken, even gelijk omtrent alle de overige hierboven gemelde gevallen, uitspraak doet, als een grond van reforme zullen beoordeeld worden, tot vrijstelling van den dienst, kunnen aanleiding geven.

Zullende nader aan de opgeschrevenen kennis worden gegeven van het tijdstip, op hetwelk in de onderscheidene kantons de trekking zal plaats hebben.

Leeuwarden, den 9 september 1812.

De prefekt van Vriesland,
J. G. VERSTOLK.

PARYS, *den 11 September.*

XVde BULLETIN VAN HET GROOT-LEGER.

SLAWKOWO, den 27sten augustus 1812.

De divisie-generaal *Zayonczeck*, die bij het gevecht van Smolensk eene poolsche divisie kommandeerde, is gekwetst geworden. Het gedrag van het poolsch korps te Smolensk heeft de Russen, die gewoon waren, hen te verachten, verbaasd; zij zijn verwonderd geweest over hunne standvastigheid en over de meerderheid boven hen, waarvan zij bij deze gelegenheid blijken hebben gegeven.

In het gevecht van Smolensk en in dat van Valontina heeft de vijand 20 generaals, zoo gesneuveld als gekwetst of gevangen, benevens een groot aantal officieren verloren. Het getal der gesneuvelden, gevangenen of gekwetsten in die verschillende gevechten, kan men op 25 à 30,000 man berekenen.

Des anderen daags na het gevecht van Valontina heeft Z. M. aan de 12de en 21ste regementen infanterie van linie en aan het 7de regement ligte infanterie een zeker aantal versierselen van het legioen van eer, voor de kapiteinen, de luitenants en sous-luitenants en voor de onder-officieren en soldaten uitgedeeld. De keus is op het veld, in den kring voor den Keizer, gedaan en door de toejuichingen der troepen bevestigd.

(*Volgen de namen dergenen, die deze vereerende onderscheidings teekenen ontvangen hebben, ten getalle van 87.*)

Het vijandelijk leger, bij deszelfs heentrekken, verbrand de bruggen en vernield de wegen, ten einde zoo veel mogelijk den marsch van het fransch leger te vertragen. Den 21sten was hetzelve den Borysthenes, te Slob-Pniwa, weder overgetrokken, altijd door onze voorposten hevriglijk vervolgd wordende.

De gebouwen van den koophandel te Smolensk waren allen aan den Borysthenes, in eene fraaije voorstad, gelegen; de Russen hebben die voorstad in den brand gestoken, om daardoor onzen marsch slechts een uur te vertragen. Nimmer heeft men een oorlog met zoo weinig menschelijkheid gevoerd. De Russen behandelen hun land, even zoo als zij een vijandelijk land behandelen zouden. Het land is schoon en van alles overvloedig voorzien. De wegen zijn zeer goed.

De maarschalk hertog van Tarente gaat bij aanhoudendheid met de vernieling der vesting Dunaburg voort; het timmerhout, de palissaden en de afbraak van de blokhuizen, welke ontzaggelijk waren, hebben gediend, om, ter eere van den 15den augustus, vreugde-vuren te branden.

De prins *van Schwarzenberg* meldt van Ossiati, den 17den, dat zijne voorhoede den vijand op den weg van Divin vervolgd heeft; dat hij hem eenige honderden gevangenen ontnomen, en genoodzaakt heeft, zijne bagagien te verbranden. Desniettemin is het den generaal *Bianchi*, kommandant der voorhoede, gelukt, om 800 bagage-wagens, welke den vijand noch met zich voeren noch verbranden kon, prijs te maken. Het russisch leger van *Tormassow* heeft bijna al deszelfs bagage verloren.

L'équipage de siège de Riga a commencé son mouvement de Tilsitt pour se porter sur la Dwina.

Le général *Saint-Cyr* a pris position sur la Drissa. La déroute de l'ennemi a été complète au combat de Polotsk du 18. Le brave général bavarois *Deroy* a été blessé sur le champ-d'honneur, âgé de 72 ans, et ayant près de 60 ans de service; S. M. l'a nommé comte de l'empire, avec une dotation de 30,000 fr. de revenu. Le corps bavarois s'étant comporté avec beaucoup de bravoure, S. M. a accordé des récompenses et des décorations à ce corps-d'armée.

L'ennemi disait vouloir tenir à Doroghobouj. Il avait à son ordinaire remué de la terre et construit des batteries; l'armée s'étant montrée en bataille, l'Empereur s'y est porté; mais le général ennemi s'est ravisé, a battu en retraite et a abandonné la ville de Doroghobouj, forte de 10,000 ames; il y a 8 clochers. Le quartier-général était le 26 dans cette ville. Le 27 il était à Slawkovo. L'avant-garde est sur Viasma.

Le vice-roi manœuvre sur la gauche, à deux heures de la grande-route; le prince d'Eckmuhl sur la grande-route, le prince *Poniatowski* sur la rive gauche de l'Osma.

La prise de Smolensk paraît avoir fait un fâcheux effet sur l'esprit des Russes. C'est, *Smolensk le saint*, *Smolensk la forte*, la *clef de Moscou*, et mille autres dictions populaires; *qui a Smolensk, a Moscou*, disent les paysans.

La chaleur est excessive; il n'a pas plu depuis un mois.

Le duc de Bellune, avec le 9e corps, fort de 30,000 hommes, est partie de Tilsitt pour Wilna, devant former la réserve. (*Moniteur*.)

De belegerings-equipagie, voor Riga bestemd, heeft derzelver beweging van Tilsitt begonnen, om zich naar den Dwina te begeven.

De generaal *Saint-Cyr* heeft aan de Drissa post gevat. De vlugt des vijands bij het gevecht van Polotsk, den 18den, is volkomen geweest. De dappere beijersche generaal *Deroy*, 72 jaren oud, en bijna 60 jaren gediend hebbende, is op het veld van eer gekwetst geworden; Z. M. heeft hem tot rijksgraaf benoemd, met eene dotatie van 30,000 francs inkomen. Het beijersch legerkorps, zich zeer dapper gedragen hebbende, heeft Z. M. belooningen en decoratien aan dat korps toegestaan.

De vijand was voornemens, te Doroghobouj stand te houden. Hij had, als naar gewoonte, aarde opgeworpen en batterijen aangelegd; het leger zich in bataille vertoond hebbende, begaf zich de Keizer derwaarts; doch de vijandelijke generaal bedacht zich, trok terug, en verliet de stad Doroghobouj, met eene bevolking van 10,000 zielen; er zijn in dezelve 8 klokkentorens. Het hoofdkwartier was den 26sten in die stad. Den 27sten was hetzelve te Slawkowo. De voorhoede is op Wiasma gerigt.

De onder-koning manoeuvreert aan den linker-vleugel, op twee mijlen afstands van den grooten-weg; de prins van Eckmuhl op den grooten-weg; de prins *Poniatowsky* op den linker-oever van de Osma.

De bemagtiging van Smolensk schijnt een' slechten indruk op den geest der Russen gemaakt te hebben. Het is *Smolensk de heilige*; *Smolensk de deur*, *de sleutel van Moskou*, en duizend andere volksoverleveringen; *die Smolensk heeft, heeft ook Moskou*, zeggen de boeren.

De warmte is buitengemeen groot; sedert eene maand heeft het niet geregend.

De hertog van Belluno, met het 9de korps, 30,000 man sterk, is van Tilsitt naar Wilna vertrokken; moetende de reserve uitmaken. (*Moniteur*.)

DÉCÈS.

⁎ Ce matin à 9 heures et demie, est décédé à nos grands regrets, notre fils unique GERBRANDUS, à l'âge d'environ 12 semaines.

HARLINGUE, le 13 septembre 1812. — M. PETTINGA, L. PETTINGA, née VAN DER MEULEN.

⁎ Ce matin à onze heures et demie, une colique catharrale mit terme à la vie triste et pénible de mon cher époux LOURENS ADRIANI, après un languissement de 18 semaines, accompagné de cécité, à l'age de 76 ans 8 mois, et après un mariage de 52 ans: de quoi je donne communication par la présente à notre famille et amis.

LEEUWARDE, le 14 septembre 1812. — ELIZABETH SCHREUDER, veuve L. ADRIANI.

NB. *Les affaires seront continuées par la veuve et fils.*

⁎ Ma sœur unique et chérie, T. W. CLOECK, veuve W. DE VRIES, n'existe plus. Il plut à Dieu de la transporter, aujourd'hui à onze heures, selon que j'espère, dans une meilleure vie, à l'âge de 76 ans 3 mois, par suite de dépérissement. Celle-ci sert de communication à nos parens et amis.

RODAHUIZUM, le 15 septembre 1812. — Z. V. A. CLOECK, *ancien-ministre à Beetsterzwaag.*

STERF-BERIGTEN.

⁎ Heden voormiddag, ten 9½ uren, overleed tot onze droefheid ons eenig zoontje, GERBRANDUS, in den ouderdom van circa 12 weken.

HARLINGEN, den 13 september 1812. — M. PETTINGA, L. PETTINGA, geb. VAN DER MEULEN.

⁎ Heden voormiddag, ten half twaalf uren, na eene sukkeling van 18 weken, gepaard met blindheid, maakte eene zinking-pleuris een einde aan het treurig en smartelijk leven van mijn waarde echtgenoot, LOURENS ADRIANI, in den ouderdom van 76 jaren en 8 maanden, na eene echtverbindtenis van 52 jaren: waarvan bij deze aan vrienden en bekenden kennis geven.

LEEUWARDEN, den 14 september 1812. — ELIZABETH SCHREUDER, weduwe L. ADRIANI.

NB. *De affaire blijft continuëren door de weduwe en zoon.*

⁎ Mijne éénigste en geliefde zuster, T. W. CLOECK, wed. W. DE VRIES, is niet meer! Het heeft God behaagd, haar heden morgen, ten 11 uren, in den ouderdom van 76 jaren en 3 maanden, aan verval van krachten, uit dit, zoo ik vertrouwe, in een beter leven over te brengen. Dit diene tot kennisgeving aan bloedverwanten en goede vrienden.

RODAHUIZUM, den 15 september 1812. — Z. V. A. CLOECK, *rustend leeraar van Beetsterzwaag.*

TOONEELBERIGT.

Met permissie, zal men op dingsdag den 22 september 1812, in den schouwburg, in het Ruiterskwartier, vertoonen:

ZORGEN ZONDER NOOD en NOOD ZONDER ZORGEN, nieuw blijspel, in 5 bedrijven; na hetzelve ANNETTE EN LUBYN, zangspel.

Ten zes uren zal het tooneel geöpend worden. De plaatsen kunnen van nu af aan, aan den schouwburg besproken worden.

LEEUWARDE chez D. R. SMEDING et M. KOON.